

Beoordeling Zonnepark Werkhoven

Door de Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)

Voor de gemeenteraad van Bunnik

Datum: 27-11-2019

De NMU scoort zonne-initiatieven in de provincie Utrecht. Dit doen wij op vier punten: procesparticipatie, financiële participatie, locatiekeuze en inrichting/inpassing. Voor elk onderdeel geven we een score variërend van ++, +, 0, -, --. We geven hiermee niet aan of we voor of tegen een project zijn, maar met de scores helpen we u als gemeenteraadslid en de omgeving te beoordelen of het plan voldoet aan de minimale eisen.

Projectontwikkelaar LC Energy heeft een vergunning aangevraagd voor de aanleg van het Zonnepark Werkhoven in de gemeente Bunnik. Deze aanvraag wordt besproken in de gemeenteraad op maandag 2 december 2019. De besluitvorming vindt plaats op 12 december.

Voor de beoordeling van dit project hebben we gebruik gemaakt van de vergunningaanvraag op de website van de gemeente Bunnik¹. De gemeente heeft ook een informatiewebsite² waarop de ontwikkelingen rond zonneparken in Bunnik te vinden zijn. Ook maakten we gebruik van de website van de projectontwikkelaar³, en gesprekken met lokale partijen, waaronder de Energie Coöperatie Bunnik.

Score voor dit project

Dit project krijgt van NMU de volgende score.

Procesparticipatie	+
Financiële participatie	0
Locatiekeuze	0
Inrichting / Inpassing	++

Toelichting op de score

Procesparticipatie	+
--------------------	---

"Bij het proces is het van belang dat de omgeving mee kan denken en doen. Hiervoor kijken we naar de volgende onderdelen:

Transparantie: open en eerlijk proces waarin de omgeving vanaf het begin betrokken wordt.

Ontwerp / Inrichting: omgeving kan actief het ontwerp en de inrichting mede bepalen.

Gebruik van het park: omgeving kan actief mee bepalen of het park mogelijk een extra functie krijgt.

Beheer / Onderhoud: omgeving wordt betrokken bij beheer/onderhoud. "

LC Energy heeft de omgeving in een vroeg stadium betrokken bij de plannen. Ze voerde individuele gesprekken met 22 huishoudens en organiseerde informatieavonden voor de omgeving en voor heel Bunnik. De kritiek en suggesties van bewoners zijn gebruikt om de plannen te verbeteren. Er zijn

¹ <https://www.bunnik.nl/bestuur-organisatie/actueel-gemeenteraad/vergaderstukken-open-huis/2019/2-december-2019/2-zonnepark-werkhoven/>

² <https://www.zonneveldenbunnik.nl/>

³ <https://www.lcenergy.nl/projecten/zonnepark-werkhoven/>

gesprekken gevoerd over de mogelijkheid van ruilverkaveling. Ter compensatie voor het landschapsverlies, gaven veel omwonenden aan gratis zonnepanelen op hun dak interessant te vinden. Hier is gehoor aan gegeven. LC Energy geeft aan de voorkeur te geven aan werken met lokale bedrijven, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, sociale dienstverlening en lokale schapenboeren. Dit heeft betrekking op werk voor zowel bouw als onderhoud van het park.

Voor het betrekken van lokale bewoners en organisaties scoort dit project bovengemiddeld (+). LC Energy krijgt niet de maximale score, omdat de gemaakte afspraken met bewoners niet zijn vastgelegd. Ook de afspraken met ondernemers en sociale instellingen zijn voor zover bekend nog niet definitief.

Financiële participatie	0
-------------------------	---

"Financiële participatie is van essentieel belang voor het draagvlak van de energietransitie. We pleiten daarom voor minstens 50% lokaal eigendom. Uitgangspunt is dat een lokale organisatie (bijv. een energiecoöperatie) gelijkwaardig meedoet in de ontwikkeling en realisatie van een zonnepark. Het gaat ons dus niet alleen om participatie van bewoners uit de omgeving in bijv. obligaties, maar om daadwerkelijk lokaal eigendom. Er zijn verschillende modellen beschikbaar om dit vorm te geven. Als NMU ondersteunen we de energie coöperaties in de hele provincie Utrecht om hun rol hierin te pakken."

Voorafgaand aan de bouw zal LC Energy via een investeringsfonds 50% van het Eigen Vermogen aanbieden aan omwonenden en de rest van Bunnik. Hiermee kunnen bewoners mee investeren en mee profiteren, zonder al te grote risico's te dragen. Dit is zonder meer positief, alhoewel van volledig gelijkwaardig meedoen aan de ontwikkeling en realisatie van het zonnepark is hiermee nog geen sprake is.

LC Energy zou graag een deel van de opwek direct verkopen aan de omwonenden, middels de Postcoderoos Regeling. Hierover is overleg geweest met de Energie Groep Bunnik. De Energie Groep geeft aan geen interesse te hebben omdat dit op de lange termijn geen geschikte methode is. Het blijft in de plannen onduidelijk in hoeverre dit Postcoderoosproject nog zal worden uitgevoerd.

Elke familie welke is uitgenodigd voor het omgevingsproces krijgt een 4kW systeem zonnepanelen op zijn dak, geïnstalleerd een lokale installateur en betaald door LC Energy.

Er zijn plannen voor de oprichting van een gemeenschapsfonds. Hiermee kunnen lokale duurzame initiatieven worden ondersteund, of hele andere thema's, zoals buurthuizen of sport. LC Energy is voornemens hier 70.000 euro voor opzij te zetten.

Deze voornemens klinken al met al positief. Maar helaas is er nog niets over vastgelegd. Het is belangrijk dit alsnog te doen, voordat de vergunning voor het project wordt vastgesteld. Dit project krijgt daarom een gemiddelde score van (0).

Locatiekeuze	0
--------------	---

"De Natuur en Milieufederatie Utrecht vindt het belangrijk dat bij het bepalen van de locaties voor nieuwe zonneparken in ieder geval de belangen van natuur, landschap en bewoners worden meegewogen. Daarmee is de precieze invulling mede afhankelijk van de lokale context: wat vinden inwoners waardevolle plekken of belangrijke omgevingskwaliteiten? En welke andere ruimtelijke

uitdagingen kent een regio of gemeente? Onze visie voor de locatiekeuze van zonneparken hebben we verder uitgewerkt in de [Constructieve Zonneladder](#). "

Het zonnepark wordt aangelegd op landbouwgrond en graslanden in het gebied "Noord van Oostromsdijkje". Dit gebied is door de gemeente aangeduid als "Kansrijk" voor zonneparken, en past daarmee binnen de gemeentelijke kaders. LC Energy heeft opties voor ruilverkaveling onderzocht met een lokale boer en met LTO Nederland. Andere lokaties bleken niet geschikt, of er was geen interesse.

Een aantal omwonenden vindt het buitengebied van Bunnik niet geschikt voor zonne-energie. Zij vinden dat dit het open landschap en het agrarisch karakter aantast. Ook zijn enkele bewoners bang voor waardedaling van hun woning. LC Energy houdt echter vast aan de gemeentelijke kaders.

Zonnepanelen worden bij voorkeur geplaatst op ongebruikte oppervlaktes. Landbouwgrond heeft daarom niet de eerste voorkeur. Het lijkt erop dat de projectontwikkelaar op voorhand een duidelijke voorkeur had voor deze locatie, maar wel bereid is geweest het project zoveel mogelijk aan te passen aan de karakteristieke kenmerken van het landschap en de wensen van de omwonenden.

Inrichting / Inpassing	++
------------------------	----

"Bij de inrichting en de inpassing van het park is het belangrijk dat er naast duurzame energie ook rekening gehouden wordt met andere thema's en opgaves, zoals natuur, recreatie of educatie.

Uitgangspunten die we hiervoor hanteren zijn:

Natuur / Biodiversiteit: het park levert een verbetering van de biodiversiteit. Zie de checklist ['Natuurbelangen bij grondgebonden zonneparken'](#).

Functiecombinatie: het park wordt benut om ook andere functies toe te voegen zoals extensieve landbouw, recreatie of educatie.

Landschappelijke inpassing: het park krijgt een duidelijk ontwerp waarmee het past in het landschap."

Natuurwaarden worden niet aangetast. Er worden diverse ecologische zones aangelegd in en rond het park, met aandacht voor flora en fauna in het gebied. Fruitbomen worden geplant (extensieve landbouw). Er wordt op het terrein een schapenweide aangelegd. Dit alles kan ook een bijdrage leveren aan de recreatieve waarde van het gebied.

LC Energy is van plan een overeenkomst te sluiten met de Regionale Sociale Dienst om een werk/leerplek bij de bouw van het zonnepark te organiseren voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

LC Energy zal tenslotte rondleidingen en presentaties organiseren voor basis- en middelbare scholen. Deze zullen gaan over klimaatverandering en de energievoorziening.

Conclusie

Bewoners zijn goed betrokken geweest bij de vormgeving van het project. Er zijn in een vroeg stadium bewonersavonden georganiseerd, en met de feedback is het plan aangepast. Ook met een aantal omliggende boerenbedrijven wordt samengewerkt. Bij de locatiekeuze had dit proces wellicht

wel beter gekund. Wat betreft inpassing in het landschap, inrichting van park en andere functiecombinaties, zoals educatie, scoort dit project uitstekend.

Plannen voor financiële participatie door de omgeving zijn goed. Toch is NMU hierover kritisch, omdat geen van de ideeën nog voldoende is uitgewerkt. Wanneer nu toch een vergunning wordt verleend, bestaat het risico dat van de voornemens weinig terecht komt. NMU dringt er dan ook bij de gemeenteraad op aan om met betrekking tot financiële participatie eerst harde afspraken te verlangen van de projectontwikkelaar, alvorens over te gaan tot vergunningverlening.